

РЕШЕНИЕ

№ 1126

гр. Варна, 03.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 40 СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мартин Стаматов

при участието на секретаря Ана Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Мартин Стаматов Гражданско дело №
20233110106893 по описа за 2023 година
И за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на гл. „XVIII-та” вр. гл. „XIII-та” ГПК.

Делото е образувано въз основа на искова молба подадена от „****“ ЕАД ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, с която претендира да бъде прието за установено по отношение на С. С. Д., ЕГН *****, с адрес: ***, че съществува присъденото с издадена по ч.гр.д. № ***г. на ВРС заповед по чл. 410 ГПК вземане за сумата от 24080 лв. (двадесет и четири хиляди и осемдесет лева) - неустойка по договор за повишаване на квалификацията № ***г., сключен между „****“ ЕАД и С. С. Д., по силата на който длъжникът се е задължил да работи при работодател „****“ ЕАД не по-малко от три години, считано от деня на приключване на обучението и сключване на трудов договор № ***г. за назначаване на длъжника на длъжност „****“, който бил прекратен със Заповед № ***г. по искане на работника, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда - 27.03.2023г. до изплащане на вземането.

В исквата молба са изложени следните обстоятелства, на които се основават претендираните права: На 01.03.2020г. между „****“ ЕАД като работодател и С. С. Д. като работник бил сключен договор за повишаване на квалификацията на работника на осн. чл. 234 КТ. Съобразно договора „****“ ЕАД е организирано за период от две години практическото обучение на Д. на борда на свои речни пътнически кораби по професия и специалност „****“ за повишаване на квалификацията му. В изпълнение на задължението си по чл.1, ал.5 от този договор, „****“ ЕАД е осигурило финансирането на обучението на С. Д. в размер на 10 000 лв. на година, като средствата са послужили за заплащане както на обучителния практически курс, така и за командировъчни пари, пътни, разходи за осигуряване на битови условия и др. След приключване на обучението си и успешно положени изпити пред компетентните органи, обучаващият се придобил правоспособност „****“ в определени обособени райони по р. ***. Съгласно сключения договор за повишаване на квалификацията работодателят е имал право да приеме обучаващия се на работа по новопридобитата квалификация и да го

задържи на работа в срок от 3 години след завършване на обучението, а обучаващият се С. С. Д. се задължил, на основание чл. 234, ал. 3 от КТ във връзка с чл. 4, ал. 3 б. б от Договора за повишаване на квалификацията, да работи при работодателя не по-малко от 3 години, считано от деня на успешното завършване на обучението и сключване на трудов договор вече за длъжност „Вахтен офицер II“. Обучителният курс е завършен успешно и С. С. Д. е бил нает на длъжност „Втори помощник-капитан/вахтен офицер“ съобразно трудов договор № 5 от дата 01.03.2022г. С. С. Д. подал на 06.01.2023г. заявление до изпълнителния директор на „***“ ЕАД да прекрати трудовия си договор, считано от 01.02.2023г., като в случай че молбата му не бъде уважена, същото е следвало да се счита за предизвестие по чл. 326, ал. 1 КТ. В писмен отговор от 09.01.2023г. ищецът отказал да прекрати трудовия договор със С. Д. по взаимно съгласие, като му напомнил за поетото задължение да работи при него не по-малко от 3 години след успешното завършване на обучителния курс и наемането му на работа, както и последиците от неизпълнение - дължимост на предвидената в договора за неустойка в размер на 10 000 лв. за всяка година на обучение - общо 20 000 лв., и обезщетение в размер на шесткратния размер на brutното трудово възнаграждение - 4 080 лв. За това вземане ищецът подал заявление по реда на чл. 410 ГПК, въз основа на което било образувано ч.гр.д. № ***г. по описа на Районен съд - ***, и била издадена заповед за изпълнение. В срока по чл.414, ал.2 ответникът подал възражение, което обуславя наличието на правен интерес за предявяване на настоящия положителен установителен иск. Претендират се разноси.

В законоустановения срок по чл. 131 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от редовно уведомятия ответник, с който оспорва иска. Сочи, че ищецът никога не е организиран за него практическо обучение по специалност „****“ и никога не е правил разходи свързани с такова обучение. Към 01.03.2020г. ответникът е имал положени изпити за функция „***“ за шест обособени района-участъци от р. *** Първоначално ответникът е бил назначен при ищеца с договор от 28.02.2020г. като „****“ на кораб „****“, като към него момент работодателят е бил наясно, че работникът имал правоспособност „капитан вътрешно плаване“, доколкото той му е представил свидетелство за правоспособност, но въпреки това го принудил да подпише договора за повишаване на квалификацията. Тази правоспособност е била част от изискванията по длъжностна характеристика за заетата длъжност съобразно трудовия договор. Ищецът не отговаря на условията по Наредба № ***г. за компетентност на морските лица в Р България, за да бъдат учебен център или лице, което да организира обучителни курсове. Твърди, че по изложените обстоятелства, договорът от 01.03.2020г. е нищожен, тъй като има невъзможен предмет. Твърди, че клаузите за неустойка /обезщетение/ са нищожни като противоречащи на закона, а размерът на уговорената неустойка е и прекомерен.

Съдът, след като прецени събраните в процеса доказателства, поотделно и в съвкупност, прие за установено от фактическа страна, следното:

От приложеното ч.гр.д. № *** г. по описа на ВРС се установява, че в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу ответника за сумите посочени в исковата молба.

От писмените доказателства – заверени копия на: трудов договор № ***г.; трудов договор № ***г.; длъжностна характеристика за длъжност „****“ от 11.02.2020г.; договор за повишаване на квалификацията № ***г.; заявление вх.№ ***г. от Ст.Д. до изпълнителния директор на „****“ ЕАД; писмо с изх.№***г.; заповед № ***г.; 2 бр. служебни книжки издадени от ***; протоколи за издържани изпити по корабоводене за участъци от р. *** от 12.03.2019г., 23.04.2019г., 03.12.2019г., 11.02.2020г. и 25.02.2020г., писмо с изх.№***г. от Агенция ****, Дирекция „****“; свидетелство за правоспособност на Ст.Д., се установява, че: На 28.02.2020г. между „****“ ЕАД като работодател и С. С. Д. като работник бил сключен безсрочен договор, съобразно който работникът се задължил да заеме длъжността *** при работодателя считано от 01.03.2020г. срещу основно месечно възнаграждение от 610лв. На

01.03.2020г. между страните по трудовия договор бил сключен договор за повишаване на квалификацията на работника на осн. чл. 234 КТ. Съобразно договора „***“ ЕАД следвало да организира за период от две години практическото обучение на Д. на борда на свои речни пътнически кораби по професия и специалност „Корабоводител по вътрешните водни пътища на Европа“ за повишаване на квалификацията му. Съобразно чл.1, ал.5 „***“ ЕАД следвало да осигури финансиране на обучението на С. Д. в размер на 10 000 лв. на година - за заплащане на обучителния практически курс, за командировъчни пари, пътни, разходи за осигуряване на битови условия и др. След приключване на обучението си и успешно полагане на минимум три изпита пред компетентните органи, обучаващият следвало да придобие правоспособност „Капитан вътрешно плаване“ в определени обособени райони по р. *** Работодателят имал право да приеме обучаващия се на работа по новопридобитата квалификация и да го задържи на работа в срок от 3 години след завършване на обучението, а обучаващият се С. С. Д. се задължил съобразно чл. 4, ал. 3 б. б от Договора за повишаване на квалификацията, да работи при работодателя не по-малко от 3 години, считано от деня на успешното завършване на обучението и сключване на трудов договор за длъжност „Вахтен офицер II“. При неизпълнението на това задължение, в чл. 8 от договора била уговорена неустойка в размер на 10 000 лв. за всяка година на обучение и шесткратния размер на brutното трудово възнаграждение. На 06.01.2023г. С. С. Д. започнал да работи при „***“ ЕАД на длъжност „***“ съобразно сключен помежду им трудов договор от 01.03.2022г. На 06.01.2023г. С. С. Д. подал заявление до изпълнителния директор на „***“ ЕАД за прекратяване на трудовия си договор, считано от 01.02.2023г., като в случай че молбата му не бъде уважена, същото да се счита за предизвестие по чл. 326, ал. 1 КТ. С писмен отговор от 09.01.2023г. работодателят отказал да прекрати трудовия договор със С. Д. по взаимно съгласие, като го прекратил с писмена заповед от 06.02.2023г., считано от същата дата, на основание предизвестие от работника.

На 12.03.2019г., 23.04.2019г., 03.12.2019г., 11.02.2020г. и 25.02.2020г. С. С. Д. успешно издържал изпити за функция „***“ относно шест обособени района-участъци от р. *** В служебни книжки с № *** и №*** издадени на С. С. Д. на 24.09.2020г. и 20.06.2012г., на стр.5 е удостоверена спрямо притежателя им квалификация от 13.03.2019г. „***, съобразно препоръките на *** и на стр. 6 квалификация „***“ съобразно чл.3.02 от правилата на корабните екипажи на *** считано от 23.11.2021г. и 14.11.2019г. На 06.03.2020г. от МА *** на Д. било издадено свидетелство за правоспособност като „Капитан вътрешно плаване“.

Въз основа на така установените факти, Варненският районен съд, като съобрази приложимия закон, приема от правна страна следното:

Предявеният иск е установителен иск с правно основание чл. 422 вр. чл. 415 ГПК, за вземане произтичащо от чл. 92 ЗЗД вр. чл. 234 ал. 3 т. 2 КТ.

Предмет на иска е съществуването на вземане по издадената заповед за изпълнение и успешното му доказване предполага установяване на дължимостта на сумите, за които е издадена оспорената заповед. В контекста на основанието, на което се претендира вземането, в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване: наличие на валиден /т.е съответстващ на императивните норми на КТ и ЗЗД/ договор за повишаване на квалификацията по чл. 234 КТ между него и ответника, по който е изправна страна и наличието на валидни уговорки в този договор за неустойка /обезщетение за неизпълнение/ в размер на претендираните суми, респ. ответникът следва да докаже твърденията си за противоречие на договора от 01.03.2020г. или на уговорените в него клаузи за неустойка /обезщетение за неизпълнение/ с конкретни императивни правни норми; принудата под формата на недобросъвестност осъществена при подписване на договора; други положителните факти на които се позовава, изключващи отговорността.

По делото не се спори относно наличието на сключен между страните догоовр по см. на чл. 234 КТ. От представения по делото договор се установява, че съдържа

всички необходими реквизити по чл. 234 от КТ – специалността, която следва да бъде придобита, мястото, формата на обучение, финансовите, битовите и другите условия за времето на обучение. Безспорно е и неизпълнението от работника на задължението му по договора за обучение да работи минимум три години при ответника.

Оспорва се на първо място действително проведен курс за квалификация /обучение/ спрямо ответника, разноските по който да са били платени от работодателя – ищец и който е довел до повишаване на квалификацията на работника.

Съдът намира, че от обсъдените служебни книжки и писмо от Агенция „***“ се установява, че работникът е придобил уговорената с договора за обучение квалификация за „***“ преди сключването му на 01.03.2020г., доколкото е бил издържал съответните за това изпити на 12.03.2019г., 23.04.2019г., 03.12.2019г., 11.02.2020г. и 25.02.2020г. за шест обособени участъка на р. ***, съобразно действащите „*** (ДВ, бр. 35 от 2013г.) и Специалните препоръки на *** комисия. Ирелевантно е обстоятелството, че след придобиването на тази квалификация, не е заявил издаване на документът удостоверяващ правоспособност да полага труд съобразно с нея, доколкото това не винаги е равносилно на липса на правоспособност – в т. см. пр. Решение № ***г. по т.д. № *** г. на ВКС, II т.о. Не следва да се сподели твърдението на ищеца, че квалификацията на ответника е била „***“, съобразно посочването на стр. 6 от служебните книжки, доколкото тя е по друг класификатор – този по чл.3.02 от правилата на корабните екипажи на *** и не изключва наличието на придобита квалификация „***“ за р. ***

По делото не се установи действително извършвано обучение от ищеца чрез негови служители спрямо ответника или направата на разходи във връзка с такова обучение. Не се установиха и положени изпити от ответника по време или след това обучение за плавателни участъци по вътрешните водни пътища на Европа.

При липсата на изправност от страна от работодателя по договор по чл. 234 КТ поради неосигуряване на реално обучение, финансово и битово обезпечаване по време на това обучение, за работника не възникват насрещните задължения по договора, вкл. да полага труд за определен период при този работодател или за неустойка при неизпълнението им.

Предвид гореизложените доводи, съдът намира иска за неоснователен, поради което следва да се отхвърли.

Съобразно с изхода на спора, на ответника следва да се присъдят на основание чл. 78 ал. 3 ГПК направените от него разноски, които са в размер на 3500 лв. за адвокатско възнаграждение, против което не е налице възражение по реда на чл. 78 ал. 5 ГПК.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „***“ ЕАД ЕИК *** със седалище и адрес на управление: гр. ***, *иск с правно основание чл. 422 вр. чл. 415 ГПК*, да бъде прието за установено по отношение на С. С. Д., ЕГН *****, с адрес: *** че съществува присъденото с издадена по ч.гр.д. № ***г. на ВРС заповед по чл. 410 ГПК вземане за сумата от 24080 лв. (двадесет и четири хиляди и осемдесет лева) - неустойка по договор за повишаване на квалификацията № ***г., сключен между „***“ ЕАД и С. С. Д., по силата на който длъжникът се е задължил да работи при работодател „***“ ЕАД не по-малко от три години, считано от деня на приключване на обучението и сключване на трудов договор № ***г. за назначаване на длъжника на длъжност „***“, който бил прекратен със Заповед № ***г. по искане на работника, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда - 27.03.2023г. до изплащане на вземането.

ОСЪЖДА на основание чл. 78 ал. 3 ГПК „**“ ЕАД ЕИК *** да заплати на С. С. Д., ЕГН ***** сумата от 3500 лева - разноси по настоящото дело**

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____